

Is er draagvlak voor natuurbeheer?

In *het Vogeljaar* 59(5):252-253 stond onder de titel 'Draagvlak' een stuk van de hand van auteur Gerard Ouweneel waarin hij kanttekeningen plaatste bij het beleid van Staatsbosbeheer. Het stuk is geschreven als een aflevering voor de reeks van columns onder de naam 'Vlerkenstreken'. Afleveringen van deze column zijn onder andere verschenen in *het Vogeljaar* en er zijn ook selecties gebundeld in een tweetal boeken. Gerard Ouweneel streeft ernaar in iedere aflevering wat humor, satire en emoties te verwerken. De opmerkingen in 'Draagvlak' over het beleid van Staatsbosbeheer komen – zoals altijd – geheel voor rekening van de auteur en geven zeker niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie van *het Vogeljaar* weer. Dat geldt voor alle stukken in *het Vogeljaar*, maar zeker in het geval van een column.

Eén van onze lezers, de heer Ovaa, die zelf betrokken is bij een natuurbeschermingsorganisatie, stuurde ons een reactie omdat hij het in het geheel niet eens is met de opmerkingen die Gerard Ouweneel maakte over de wijze waarop Staatsbosbeheer de laatste jaren omgaat met zijn geliefde vogelplekken. Hieronder eerst de reactie van de heer Ovaa, gevolgd door een reactie op dat stuk van Gerard Ouweneel. Wij laten het aan de lezers over een oordeel te vellen.

RAK

Draagvlak?

In het nummer van *het Vogeljaar* (59(5):252-253) werd ik diep geraakt door de tekst van Gerard Ouweneel met als titel 'Draagvlak'. Als stafmedewerker beleidsondersteuning en ecologie van een natuurbeschermingsorganisatie (Stichting het Limburgs Landschap), geboren in de provincie Zeeland en daardoor aardige kenner van de regio waar de heer Ouweneel woont, en al een jaar of dertig lezer van *het Vogeljaar* (en ook vogelaar) vraag ik mij wat voor doel hij voor ogen had met deze volgens mij nogal ongenueanceerde bijdrage. Heeft hij wel door in welk politiek krachtenveld de Nederlandse natuurbescherming op dit moment moet manoeuvreren? Ik neem aan dat ook hij in de krant heeft gelezen dat op de beheersubsidies circa 70% gekort wordt (volgens de plannen van

staatssecretaris Bleker), dat er een nieuwe 'Natuur'wet op komst is (die niet goed is voor de natuur en wel voor de mens), en dat de ecologische hoofdstructuur wordt uitgekleeft, en daarmee (inclusief de er levende planten en dieren) nog meer onder druk komt te staan. Hier is iets duidelijk: politiek is er nu geen draagvlak voor de natuur die de heer Ouweneel en ik wensen. Beseft hij dat er zeker in het Deltagebied de laatste tientallen jaren heel veel (ook voor recreant en toerist ontoegankelijke) natuur is bijgekomen. Ik noem de vele projecten voortgekomen uit de koker van Plan Tureluur op Schouwen-Duiveland en opvolgers daarvan op Walcheren en in Zeeuws-Vlaanderen. Komt zijn rancuneuze tekst over een mogelijk niet echt goed doordacht nieuw pad voort uit persoonlijke frustratie over deze geplande ontwikkeling op de Hoogezandsche Gorzen, die voor publiek worden opengesteld en het achterblijven van 'natuurontwikkeling' in de omgeving waar hij woont? Ik kan me dat best voorstellen, maar ik verwachtte van de heer Ouweneel toch een iets bredere kijk op de natuurbeschermingswereld. Die visie zou niet alleen moeten gaan over je eigen plekje (hoe vervelend ook als die wordt aangetast), maar die gaat in dit geval over geheel Nederland. Het is nu redden wat we als natuurbeschermingsorganisaties redden kunnen, en daar helpt het bij als allen een eenheid vormen. Het helpt niet als Staatsbosbeheer (die toch al enorm onder politieke druk moeten werken) weer eens zeer negatief wordt gekwalificeerd (De tegenstanders van de natuurbeschermers kunnen weer verlekkerd voor hen passende delen uit de tekst van de heer Ouweneel citeren) en dat daarbij gemakshalve de gehele natuurbeschermingswereld maar even over één kam wordt geschoren. Daar werken veel mensen met hart voor natuur, en die worden zo door hem niet echt netjes bejegend. Ik hoop van harte dat de komende bijdrages van de heer Ouweneel weer een positieve bijdrage aan natuurbescherming en beleving zullen hebben, en dat het bij deze eenmalig uitglijder blijft. Anders verliest hij ook bij mij alle draagvlak.

■ Arjan Ovaa

Reactie

De heer Ovaa verwijst bij zijn kritiek naar de ontstellende kortingen op het natuurbudget, waarmee het zittende kabinet op de proppen kwam. Over de beroerde consequenties voor onze natuur waartoe het 'blekeriaanse denken en handelen' inmiddels leidt, zullen weinig natuurbeschermers van mening verschillen. Mijn kritiek op beheerders van natuurterreinen in dit land en inzake de Hoogezandsche Gorzen in het bijzonder op Staatsbosbeheer is dat die organisaties doende zijn onze natuurgebieden tot in de uithoeken te openen voor het publiek. Dat beleid kwam al jaren geleden op gang, in een periode dat er nog geen sprake was van korten op natuurbudgetten. In de in 2009 door de Commissie Evaluatie Staatsbosbeheer uitgebrachte nota 'Ruimte in het bos' staat letterlijk te lezen, dat Staatsbosbeheer de bossen aantrekkelijker moet maken voor recreatie en zich niet uitsluitend moet richten op het beschermen van planten en dieren. Via de zoekmachines van Google is van deze nota kennis te nemen. Met mijn referentie aan de gang van zaken op de Hoogezandsche Gorzen krijg ik de blaam van de heer Ovaa over mij heen een beperkte kijk te hebben op de natuurbeschermingswereld en voorts dat deze ontboezeming voorkomt uit persoonlijke frustratie. Met dat laatste heeft hij natuurlijk gelijk. Wanneer een bepaald gebied een halve eeuw lang is geteld en aangetoond werd dat het onder andere gaat om een van de belangrijkste slaap- en rustplaatsen voor in de noordelijke Delta overwinterende ganzen, dan is het wel een voltreffer te vernemen dat een nieuwbakken beheerder als eerste maatregel een pad over die slaappleats wil aanleggen. Als ganzen iets niet tolereren dan is het verontusting op hun slaappleatsen. Over de gesuggereerde beperkte kijk op de Nederlandse natuurbeschermingswereld laat ik het oordeel over aan anderen. Met uitzondering van Limburg (inderdaad!) kom ik door het hele land en wat ik daar zie en vooral hoor, bevestigt dat de Hoogezandsche Gorzen helaas geen geval apart zijn! Trouwens, de reacties van bijval op 'Draagvlak' met voorbeelden (ook, of liever juist, uit Zeeuws-Vlaanderen!), geven moed dat ik nog niet de laatste overlevende ben van een categorie natuurbeschermers met de mening dat 'de natuur er is voor de natuur, en niet voor mensen'. En zeker, het kan ook anders. Het afgelopen najaar raakte ik onder de indruk

wat Staatsbosbeheer heeft bereikt in de Brabantse Biesbosch. Hulde en in dit tijdschrift volgt later hierover meer. Wie weet, wellicht tref ik het niet met de Staatsbosbeheerregio waarin ik woon. Maar laten collega-natuurbeschermers vanuit andere delen van dit land zich er over uitspreken hoe terreinbeherende instanties daar omgaan met voor recreatie kwetsbare natuurgebieden. Afgaand op hetgeen te beluisteren valt, vrees ik gelijksoortige geluiden.

Tot slot: de heer Ovaa vraagt zich af of ik besef hoeveel natuur er de afgelopen decennia in de Delta bijgekomen is. Zal ik eens opsommen hoeveel natuur er verdween en vooral wat voor natuur er daar tegenover geplaatst weer bijkwam? Ik nodig de heer Ovaa graag uit een kijkje te komen nemen, zodat hij inzicht kan krijgen in hetgeen er op het spel staat. Daar waar recent kilometers oeverlengte langs het Hollandsch Diep via allerlei routes voor het publiek zijn opengesteld, is de kans groot dat ook hij zich zal afvragen waarom Staatsbosbeheer het initiatief neemt om ook die laatste twee kilometer open te stellen, nota bene via een pad over een slaappleats voor overwinterende ganzen. Het is toch niet te geloven?

■ Gerard Ouweneel